

Глава 1

Грегор притискаше лице към мрежата на прозореца от дълго време и сега усещаше, че челото му е станало на квадратчета. Прокара пръсти по тях и устоя на порива да нададе крясък като някой първобитен пещерен човек. Надигаше се в гърдите му – онзи протяжен гърлен вой, запазен за истински спешни случаи – като например когато се натъкнеш на саблезъб тигър без бойната си тояга или огънят ти изгасне по време на Ледената епоха. Той отвори уста и си пое дълбоко дъх, а после пак отчаяно блъсна глава в мрежата и тихо възкликна:

– Ааргх!

А и все едно, какъв беше смисълът? Това нямаше да промени нищо. Нито горещината, нито скуката, нито безкрайното лято, простиращо се пред него.

Помисли си дали да не събуди Бутс, двегодишната си сестричка, просто за да се поразсее, но я остави да спи. Поне на нея ѝ беше добре в спалнята, която делеше със седемгодишната им сестра Лизи и баба им. Това беше единствената стая с климатик в апартамента. В наистина горещите нощи Грегор и майка му разстилаха завивки и спяха на земята, но с петима души в стаята не беше прохладно, само леко задушно.

Грегор извади кубче лед от фризера и го разтърка по лицето си. Загледа се към двора, където едно улично куче душеше около преливаща кофа за боклук. Кучето опря лапи на ръба, преобърна кофата и сметта се пръсна по тротоара. Грегор зърна два неясни силуета да пробягват покрай стената и направи гримаса. Плъхове. Така и не свикна истински с тях.

Иначе дворът беше празен. Обикновено там беше пълно с хлапета, които играеха на топка, скачаха на въже или се люлееха на скърцащите люлки. Тази сутрин обаче автобусът потегли за лагера, а заедно с него и всички деца между четири и четиринайсет години. Всички, освен едно.

– Съжалявам, миличък, не може да отидеш – каза майка му преди няколко седмици. И наистина съжаляваше – познаваше се по изражението ѝ. – Някой трябва да наглежда Бутс, докато съм на работа, а и двамата знаем, че баба ти вече не може да се справи с това.

Разбира се, че го знаеше. През последната година баба му ту губеше връзка с действителността, ту пак се съвземаше. В един миг беше с идеално бистро съзнание, а в следващия го наричаше Саймън. Кой беше Саймън? Грегор нямаше представа.

Преди няколко години щеше да е различно. Тогава майка му работеше само на половин ден, а баща му, който преподаваше естествени науки в гимназията, беше свободен през лятото. Той щеше да се погрижи за Бутс. Но откакто една вечер баща му изчезна, ролята на Грегор в семейството се промени.

Той беше най-големият, така че му се струпаша доста задължения. Важна част от тях беше да се грижи за малките си сестри.

Грегор каза само: „Няма проблем, мамо. И без това, лагерът е за дечурлигата“. После сви рамене, за да покаже, че на единайсет вече не го интересуваха неща като лагера. Но кой знае защо майка му се натъжи още повече.

– Искаш ли Лизи да си остане вкъщи с теб? Да ти прави компания? – попита тя.

При това предложение по лицето на Лизи премина изражение на паника. Вероятно щеше да избухне в сълзи, ако Грегор не го беше отхвърлил:

– Не, нека да отиде. Аз ще съм си добре с Бутс.

И ето че сега беше тук. И не беше добре. Не беше добре да прекара цялото лято, затворен с двегодишно хлапе и баба си, която го мислеше за някого, на име...

– Саймън! – извика баба му от спалнята. Грегор поклати глава, но не се сдържа и се усмихна леко.

– Идвам, бабо! – викна в отговор и схруска остатъка от леденото си кубче.

Златно сияние изпълаваше стаята, докато следобедното слънце се опитваше да си пробие път през сенките. Баба му лежеше на леглото, покрита с тънка памучна завивка. Всяко парче от завивката беше изрязано от рокля, която си беше шила през годините. В по-ясните си моменти тя разказваше на Грегор историята на завивката.

– Тази, тънката памучна рокля на точки, носех

на дипломирането на братовчедка ми Луси, когато бях на единайсет, това лимоненожълтото беше неделна рокля, а пък това бялото всъщност е част от булчинската ми рокля, не те лъжа!

Това обаче не беше ясен момент.

– Саймън – каза тя и на лицето ѝ се изписа облекчение, щом го видя. – Помислих си, че си забрави кутията с обяда. Ще огладнееш, докато ореш.

Баба му беше израснала във ферма във Вирджиния и бе дошла в Ню Йорк, когато се омъжила за дядо му. Градът така и не ѝ беше харесал. Понякога Грегор тайно се радваше, че тя може да се върне мислено в онази ферма. И малко ѝ завиждаше. Никак не беше забавно да седи непрекъснато в апартамента им. Досега автобусът сигурно вече пристигаеше в лагера и Лизи и останалите деца щяха...

– Ге-го! – изписка тънко гласче. Над ръба на детското креватче се подаде къдрава главица. – Аз вълн! – Бутс напъха подгизналия край на опашката на плюшено кученце в устата си и протегна двете си ръчички към него. Грегор повдигна сестра си високо във въздуха, притисна уста към коремчето ѝ и направи силно „пръц“. Тя се разсмя и кучето падна на пода. Той я остави, за да вдигне играчката.

– Вземи си шапката! – обади се баба му, все още някъде далече във Вирджиния.

Грегор я хвана за ръка, за да се опита да привлече вниманието ѝ.

– Искаш ли нещо студено за пиене, бабо? Какво ще кажеш за една коренова бира?

Тя се засмя:

– Коренова бира? Какво е днес, да нямам рожден ден?

Как се отговаряше на такова нещо?

Грегор стисна ръката ѝ и взе Бутс на ръце:

– Веднага се връщам – каза високо.

Баба му още се смееше тихичко.

– Коренова бира! – повтори тя и си избърса очите.

В кухнята Грегор си сипа чаша леденостудена коренова бира и пригответи на Бутс шише мляко.

– ‘Тудено – засия в усмивка тя, притискайки го към лицето си.

– Да, хубаво и студено, Бутс – каза Грегор.

Сепна го почукване на вратата. Шпионката беше безполезна от поне четирийсет години. Той се провикна през вратата:

– Кой е?

– Госпожа Кормаки, миличък. Казах на майка ти, че ще поседя при баба ти в четири! – обади се един глас в отговор. Тогава Грегор си спомни купчината пране, което трябваше да изпере. Поне щеше да се измъкне от апартамента.

Отвори вратата и видя госпожа Кормаки, която изглеждаше изтощена от горещината.

– Привет! Не е ли ужасно? Казвам ти, хич не ми понася тази жегга! – Тя нахълта в апартамента, като попиваше лице със стара карирана кърпа за глава. – О, фантастично, това за мен ли е? – възкликна тя и преди той да успее да отговори, вече поглъщаше жадно кореновата бира, сякаш досега се беше лутала в пустинята.

– Разбира се – промърмори Грегор и се върна в кухнята да си сипе друга. Всъщност нямаше нищо против госпожа Кормаки, а днес беше почти облекчение да я види. „Направо върхът, ден първи, а аз чакам с нетърпение разходката до пералното помещение”, помисли си Грегор. „До септември вероятно вече ще изпадам в екстаз, когато получаваме телефонната сметка”.

Госпожа Кормаки му подаде чашата си да ѝ сипе още.

– Е, кога ще ми позволиш да ти хвърля едни карти таро, мистър? Знаеш, че всичко познавам – казатя. Госпожа Кормаки лепеше до пощенските кутии обяви, в които предлагаше да гледа на хората на карти таро за по десет долара на сеанс. „За теб безплатно”, винаги казваше тя на Грегор. Той никога не приемаше, защото тайничко подозираше, че в крайна сметка госпожа Кормаки щеше да зададе много повече въпроси, отколкото той. Въпроси, на които той не можеше да отговори. Въпроси за баща му.

Промърмори нещо, че има за пране и бързо тръгна да го вземе. Доколкото познаваше госпожа Кормаки, тя вероятно и сега носеше тесте карти таро в джоба си.

Долу в пералното помещение Грегор сортира дрехите колкото можа по-добре. Бели, тъмни, цветни... как се предполагаше да постъпи с черно-белите раирани шорти на Бутс? Метна ги при тъмните, но беше сигурен, че прави грешка.

Все едно, повечето им дрехи бяха леко сивкави

– от старост, не от неправилно пране. Всички къси панталони на Грегор бяха просто зимни панталони, отрязани до коленете, и само няколко тениски от миналата година му ставаха, но какво значение имаше, ако щеше да е заключен в апартамента цяло лято?

– Топка! – изписка разстроено Бутс. – Топка!

Грегор пхна ръка между сушилните и измъкна стара топка за тенис, която Бутс гонеше наоколо. Изчисти полепналите по нея мъхчета от сушилнята и я метна през помещението. Бутс хукна след нея като кученце.

– Цялата се е изпоцапала – помисли си Грегор и се засмя. – Лепкави корички и мръсотия! – Останките от обяда ѝ – яйчена салата и шоколадов пудинг – още личаха ясно по лицето и тениската на Бутс. Беше си оцветила ръцете в тъмнолилаво с миещи се маркери – Грегор си помисли, че с песъкоструйна машина можеше и да се махнат, – а памперсът ѝ беше провиснал около коленете. Беше прекалено горещо да ѝ обуйт шорти.

Бутс затича обратно към него, с мъх от сушилнята полепнал по къдриците ѝ. Потното ѝ лице сияеше, когато му подаде топката.

– Какво те прави толкова щастлива, Бутс? – попита той.

– Топка! – възкликна тя, а после блъсна глава в коляното му, нарочно, за да го накара да побърза. Грегор подхвърли топката надолу по пътечката между пералните машини и сушилните. Бутс хукна

след нея.

Докато играта продължаваше, Грегор се опита да си спомни последния път, когато се беше чувствал толкова щастлив, колкото Бутс с нейната топка. Беше имал няколко нелоши момента през последните две години. Оркестърът на градското основно училище беше поканен да свири в Карнеги Хол. Това си беше доста готино. Той дори имаше кратко солово изпълнение на саксофона си. Нещата винаги бяха по-хубави, когато свиреше; нотите сякаш го отнасяха в напълно различен свят.

Бягането на пистата също беше хубаво. Да кара тялото си да продължава нататък и още по-нататък, докато бягането прогонеше всичко от ума му.

Но ако беше честен пред себе си, Грегор знаеше, че от няколко години не беше изпитвал истинско щастие. „Точно две години, седем месеца и тринайсет дни”, помисли си той. Не се опитваше да брои, но числата автоматично се трупаха в ума му. Притежаваше някакъв вътрешен калкулатор, който винаги знаеше точно от колко време го няма баща му.

Бутс можеше да е щастлива. Тя дори не беше родена, когато се случи. Лизи беше само на четири. Но Грегор беше на осем и не му беше убегнало нищо, като например отчаяните обаждания в полицията, която реагира почти с досада на факта, че баща му се бе изпарил като дим. Явно мислеха, че е избягал. Дори намекнаха за друга жена.

Това просто не беше вярно. Ако Грегор беше си-

гурен в нещо, то беше, че баща му обичаше майка му, че обичаше него и Лизи, че щеше да обикне Бутс.

Но тогава... как можеше да ги напусне без нито дума?

Грегор не можеше да повярва, че баща му би оставил семейството, без никога да погледне назад. „Приеми го“, прошепна си той. „Мъртъв е“. Вълна от болка премина през тялото му. Не беше вярно. Не можеше да е вярно. Баща му щеше да се върне, защото... защото... защото какво? Защото Грегор го искаше толкова отчаяно, че трябваше да е вярно? Защото имаха нужда от него? „Не“, помисли си Грегор. „Защото мога да го почувствам. Знам, че ще се върне“.

Пералнята спря и Грегор сложи дрехите в две сушилни. „А когато се върне, по-добре да има наистина добро обяснение къде е бил!“, промърмори Грегор, докато затваряше вратата на сушилнята. „Например, че са го ударили по главата и е забравил кой е. Или че е бил отвлечен от извънземни“. По телевизията много хора биваха отвлечени от извънземни. Може би се случваше често.

Той прехвърляше из ума си различни възможности, но вкъщи рядко споменаваха баща му. Съществуваше мълчаливо съгласие, че баща му ще се върне. Всички съседни си мислеха, че просто е избягал. Възрастните никога не споменаваха това, нито пък повечето от децата – и бездруго около половината от тях живееха само с по един родител. Непознатите обаче понякога питаха. След около

година опити да обясни положението, Грегор измисли историята, че родителите му са разведени и баща му живее в Калифорния. Беше лъжа, но хората я вярваха, докато, изглежда, никой не вярваше на истината. Каквато и да беше тя.

– А след като се прибере у дома, мога да го заведа... – каза Грегор на глас, а после се спря. Беше на косьм да наруши правилото. Правилото гласеше, че не можеше да мисли за нещата, които щяха да се случат, след като баща му се върне. А тъй като баща му можеше да се върне всеки момент, Грегор изобщо не си позволяваше да мисли за бъдещето. Имаше странното усещане, че ако си представя истински събития – например как баща му се прибира за Коледа или как му помага в тренировките на отбора по бягане, те никога нямаше да се случат. Освен това, независимо колко приятно беше да си мечтае за тези неща, завръщането в реалността след тях ставаше само още по-болезнено. Така че това беше правилото. Грегор трябваше да държи ума си съсредоточен върху настоящето и да не се опитва да планира бъдещето. Наясно беше, че тази система не е върхът, но беше най-добрият начин, който бе измислил, за да успява да избута някак дните.

Грегор забеляза, че Бутс е подозрително тиха. Огледа се наоколо и се разтревожи, когато не можа да я открие веднага. После видя ожулен розов сандал да се подава от последната сушилня.

– Бутс! Излизай оттам! – нареди Грегор.

Човек трябваше да я наглежда около електро-

уредите. Умираще си за електрически контакти.

Докато бързаше през пералното помещение, Грегор чу подрънкване на метал, а после – смеха на Бутс. „Страхотно, сега пък разглобява сушилната“, помисли си Грегор, набирайки скорост. Когато стигна в другия край на помещението, пред очите му се разкри странна сцена.

Металната решетка на една стара въздушна шахта беше широко отворена, закрепена с две ръждиви панци в горния край. Бутс се визираше с присвити очи в отвора в стената, широк около половин метър. От мястото, където стоеше, Грегор не можеше да види нищо, освен тъмнина. После тънка струйка... какво беше това? Пара? Дим? Всъщност не приличаше нито на едното, нито на другото. Някакво странни изпарения се стелеха от дупката и се виеха около Бутс. Тя протегна любопитно ръце и се надвеси напред.

– Не! – изкрещя Грегор и се хвърли към нея, но нещо засмука телцето на Бутс във въздушната шахта. Без да мисли, Грегор провря главата и раменете си в дупката. Металната решетка го удари в гърба. В следващия миг усети, че пада надолу, надолу и надолу в празното пространство.